

12. ચોપડાની ઈન્દ્રજાળ

વ્યાકરણ

1. શબ્દાર્થ / સમાનાર્થી શબ્દો.

દાયકો - દસકો, દસ વર્ષનો સમયગાળો

ઋણ - દેવું, કરજ

ઉજ્જડ જમીન - વેરણ જમીન

વેઠ કરવી - આર્થિક બદલો આપ્યા વિનાની કરાતી મજુરી કે કામ

ધીરધાર - વ્યાજે નાણાની આપ લે કરવી

પુષ્કળ - ખુબ અતિશય

શાહુકાર - ધનવાન, પૈસાદાર

મુક્ત - આઝાદ, સ્વતંત્ર

મુદ્દલ - મૂળ રકમ

2. તળપદા શબ્દો.

હાઉકાર - શાહુકાર

સોંઘારત - સસ્તાપણું

આપદા - આપત્તિ

પોચરા - છોકરા

કોથે ગયેલો ઓહે - ક્યાંક ગયો હશે

ડોહાડી - ડોશી

આલ્યું - આપ્યું

ની - નહિ

પૈહા - પૈસા

ભૂથખો - ભૂખ્યો

હાવ - સાવ

ચુહાઈ - ચૂસાઈ

ગીયો - ગયો

હેર - શહેર

કાંઠું - કઠણ, મુશ્કેલ

3. વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો.

શાહુકાર x ગરીબ

અજ્ઞાની x જ્ઞાની

પ્રમાણિક x અપ્રામાણિક

ઉદાર x કંજૂસ

લેણદાર x દેણદાર

4. રૂઢીપ્રયોગ શબ્દો.

ઘી કેળા હોવા - પૈસાદાર હોવું, માલામાલ હોવું
 અરેરાટી અનુભવવી - ત્રાસી જવું, દુઃખ અનુભવવું
 આર્થિક સંકડામણ હોવી - આર્થિક તકલીફ હોવી, ગરીબ સ્થિતિ હોવી
 નવે નેજા પડવા - ખુબ તકલીફ પડવી
 હૃદય દ્રવી ઉઠવું - ખુબ જ દુઃખી થવું
 સત્તર પંચા પંચાણું - અજ્ઞાની પ્રજાને છેતરવા માટે પ્રયોજાતું ખોટું ગણિત.

5. કહેવત.

બોડીને તાં વળી કાંહકી કેવી ? - અત્યંત દરિદ્રતા હોવી (અહીં) જેને ખાવાનું ન હોય તેની પાસે સાધન ક્યાંથી ?
 બાંધી મૂઠી લાખની- જ્યાં સુધી વાત બહાર ન જાય ત્યાં સુધી ઈજ્જત સચવાય.

6. શબ્દસમૂહમાટે એક શબ્દ

ખરાબ દશા હોવી તે - દુર્દશા

*